

red za poveljonočno zasedanje državega zbora: 1. Zakon o vojaških taksah; 2. obrtni zakon; 3. zakon o hmeljarstvu; 4. zakon o krošnjarstvu. Ako pride na vrsto tudi poveljni zakon, je zelo dvomljivo z ozirom na to, da se delegacije zberejo že poleti. Vlada se bo najbrže zadovoljila z odobrenjem dosedanjih izplačil k skupnim stroškom.

**Naslednik poslanca Žičkarja.** Dne 29. maja se bo vršila volitev novega poslanca za 5. kurijo na Sp. Štajerskem. Velikanski volilni okraj je skoro popolnoma slovenski, zato pa bodi naša skrb, da si izvolimo pravega moža. Ljudski poslanec pete kurije naj ima srce in razum za ljudstvo in njegove potrebe, ki bo vedel pa tudi hotel pomagati. Mi volilci zahtevamo od njega: 1. da spoštuje in brani večno veljavne nauke, ki jih je Kristus izročil svoji cerkvi, zlasti da bo kot poslanec branil krščanski značaj sv. zakona in krščansko vzgojo mladine v šoli; 2. da bo odločno zastopal načelo splošne in enake volilne pravice; 3. da se bo potegoval povsod za povzdigo kmečkega in delavskega stanu, katero je liberalizem doslej najbolj potiskal v stran; 4. da se bo boril za popolno enakopravnost z drugimi narodi cesarju in državi vedno zvestih Slovencev. Kratko, naš poslanec bodi pošten kristjan, značajan narodnjak ter iskren prijatelj kmečkega in delavskega stanu. Kakor se sliši, se namerava potegovati za Žičkarjev mandat gosp. Jakob Pukl, posestnik v Konjicah in Maria Enzersdorfu pri Dunaju.

**Nova trgovinska pogodba s Švico.** V novi trgovinski pogodbi s Švico je dobila naša država ugodnosti pri izvozu in sicer se je znižala carina za izvoz našega ječmena, hmelja, žaganih izdelkov in perutnine. Sveže sadje v vrečah ali v vagonih še ostane naprej colnine prosto. Ravno tako zelenjava in krompir. V zavitkih poslano sadje (jabelka in hruške) ima carino en frank. Za uvoz živine in mesa se je precej zvišala carina in sicer skoraj za polovico. Nasprotno pa je ostala carina za uvoz sira iz Švice k nam ista.

**Volilna preosnova.** Iz Dunaja poročajo, da je minister notranjih stvari, grof Bylandt-Rheidt v teh državnozborniških počitnicah izdelal načrt za delno spremembo predloge o volilni preosnovi. Te spremembe se tičejo števila mandatov in razdelitve volilnih okrajev. V prilogi Slovanov posebno pa Slovencev ta sprememba gotovo ne bo. O teh spremembah se bo minister posvetoval sedaj po praznikih z načelniki strank in kronovin.

**Zborovanje čeških katoliških kmetov.** Društvo „Spolek českých katolických rolníků“ je imelo dne 17. t. m. v Narodnem domu (Besedi) v Brnu na Moravskem svoje letno zborovanje. Navzočih je bilo okoli tri in pol tisoč čeških kmetov. Od poslancev so bili navzoči dr. Hruban, dr. Koudela in Sevěk. Na prošnjo društva se je udeležil zborovanja tudi brnski škof Pavel grof Huyn. Zborovanje je otvoril kmet Samalik, urednik kmečkega lista „Selske Hlasy“. Prvi je govoril poslanec dr. Hruban, ki je omenil, da je neobhodno potrebna organizacija

vseh katoliških čeških kmetov, da se morejo uspešno bojevati proti napadom na vero in narodnost. Izrekel je obžalovanje, da se nova liberalna kmečka zveza na Moravskem rajši brati s takozvanimi naprednjaki in socialdemokrati, kakor da bi šla roko v roki z njimi ter delovala v korist kmečkega ljudstva. Sprejela se je na predlog poslanca Sevěka sledeča resolucija, katero je imenovani v kratkih potezah razložil: Zbrani katoliški češki kmetje hočejo pri volitvah v različne zastope zastopati narodno politične, kmečke in verske koristi in pravice ter bodo skrbeli, da pridejo iste tudi do veljave. Nato je sledilo poročilo, ki izkaže lansko leto 93 javnih zborovanj. Po poročilu je govoril brnski škof grof Huyn, ki je omenil v svojem govoru potrebo katoliške organizacije ter je z ostrimi besedami obsojal delovanje nasprotnikov vere proti sedanjim šoli in sv. zakonu. Zahvalil se je zborovalcem v prisrčnih besedah, da so ga povabili v svojo sredo, da more nastopiti za verske koristi tudi na političnem polju, kar ni samo njegova pravica, ampak tudi njegova dolžnost (burno odobravanje!). Z besedami: Prepričan sem, da bo v blagoslovljenih deželah slovanskih apostolov kmalu zmagala katoliška zastava in vsepovsod zaplapolala! je sklenil svoj govor. Zborovanje se je nato zaključilo s trikratnimi slava-klici na papeža in cesarja.

**Vojaške zadeve odvzete tridentinski mestni upravi.** Kakor poroča dunajski list „Zeit“, je vlada tudi mestni upravi v Tridentu odvzela vojaške posle, kakor je to storila v Trstu. List pravi, da je nameravala vlada že kedaj to storiti, a da se je temu ustavljala bivši tirolski namestnik baron Schwarzenau. Vlada se je namreč prepričala, da niso na južnem Tirolskem razmere v tem pogledu tako dobre, kakor jih je opisoval baron Schwarzenau, in da zahteva državna korist, da se tridentinskim mestnim očetom vojaški posli odvzamejo in izroče ondodnemu okr. glavarstvu.

**Italijanski ogleduhi.** Iz Reke se poroča, da je prišla italijanska vojna ladija „Ciklop“ v Reko po torpede, katere je italijanska vlada naročila v tamošnji izdelovalnici torped. Pri prihodu je izjavil kapiten, da pride naravnost iz Benedk. Sedaj so pa dograli, da je ta bojna ladija dolgo križala ob istrskem in dalmatinskem obrežju ter opazovala po stojanke in luke avstrijske vojne mornarice.

**Na bolgarsko-turški meji že pokajo puške?** Kakor poročajo vsi bolgarski časopisi, dogodil se je zopet na turški meji slučaj, ki se bo moral diplomatičnim potom poravnati. Bolgarskega vojaka, ki je stal na siraži, so turški vojaki napadli, da je bil primoran streljati ter je ustrelil tri turške vojake in nekatere ranil. Turški vojaki so na vsak način hoteli priti na bolgarsko stran.

**Socialna delavnost italijanskih katolikov.** Italijanski katoliki so želi na socialnem plju v zadnjem času krasne vspehe. V njihovih gospodarskih blagajnih, ki so ustanovljene v korist kmetov in manjših posestnikov, je že 61 milijonov lir. Tudi z raznimi drugimi podjetji so zelo koristili revnim kmetom, ki se morajo težko boriti za obstanek.

Ustanovili so produktivne zadruge in širili gospodarstvo. Vse organizacije italijanskih katolikov štejejo pol milijona članov.

**Punt na portugalski vojni ladji.** V portugalski vojni mornarici je izbruhnil punt. Mornarji vojne ladje „Don Carlos“ so zvezali vse častnike ter brzojavili v glavno mesto Lisabono, da bodo na mesto streljali, ako se jim ne izpolnijo sledeče zahteve: 1. pomiloščenje vseh puntarjev, 2. odstranitev ujetih častnikov, 3. boljše službene razmere. Večina častnikov v mornaričnem ministertvu je za ugoditev uporniških zahtev.

## Razne novice.

\* **Iz finančne službe.** Imenovani so: davčni kontrolor Lovrenc Mayer za davkarja, davčni oficijal Gustav Löschner in Frid. Seevann za davčne kontrolorje, provizorični davčni oficijali Rudolf Ranch in davčni pristav Jožef Šaha za davčne oficijale, davčni pristav Anton Krisper za davčnega pristava (vsi v 10. čin. razredu) ter davčni pristav Henrik Drogenik za provizoričnega davčnega oficijala. Davčni kontrolor Maks Koscher je prestavljen iz Celja v Mautern in davčni pristav H. Ziggrosser iz Mauterna v Celje.

\* **Sinoda za lavantinsko škofijo** se vrši od 6. do 10. avgusta t. l. v Mariboru.

\* **Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda** je razposlalo zaspanim podružnicam naslednjo okrožnico: „V izkazu za l. 1904. je Vaša slavna podružnica zmagovana brez doneska. Izrečno Vam beležimo, da ne smatramo za dolžnost slednjega Slovence delovati v naših podružnicah — prav tako ne, kakor bi energično zavrnili trditev, da je naša in nikogar drugega dolžnost skrb imeti za družbo sv. Cirila in Metoda. A, če nas je sklical narod na to stalo, ne moremo in ne smemo umakniti se danes ali jutri brez vzrokov. Prav tako sodimo o Vas. Dokler ste zvali načelniki svoje podružnice, sme Slovenstvo s polno zanesljivostjo pričakovati od Vas, da delujete njemu v prid, sebi pa v čast in zadoščenje. S pričujočim vas prijazno vabim na trud za ljubi rod.“

\* **Nemški dopisi slovenskim županom na Štajerskem.** Okrajna glavarstva in drugi uradi pošiljajo po navadi slovenskim županom nemške dopise. Ker pa so slovenski župani zvesti svojemu narodu, pošiljajo dopisane dopise ravnateljstvu pomožnih uradov v Gradcu, naj jih prestavi v slovenščino. Ravnateljstvo pomožnih uradov pa zadnji čas ni hotelo več prevajati teh dopisov, ampak jih je zopet poslalo onim glavarstvom, ali sploh onim uradom, ki so jih izdali. Tako so naši nemščerski uradniki prisiljeni, sestavljati slovenske dopise ter slovenski uradovati z našimi župani. Ker pa Nemci ne znajo slovenski ter se tudi nančiti nečejo, ampak zaničujejo nas in naš jezik, bodo morali pobrati šila in kopita ter jo odriniti med nemške gorjance. Pri nas, med Slovenci, pa bodo po pisarnah si služili krh le naši slovenski sinovi in pa taki uradniki, ki znajo slovenski in ne prezirajo nas ter našega

trud; saj je vsaki dan enkrat zvonil Coton Marko poldan na Topolovcu. Njemu je zvenil ta, h kosilu vabeči glas kakor glas iz raja — ta glas mu je oživil in pretresel zadnji kotiček njegovega lačnega droba.

Veselil se je France dobšč kopanja, ali če hočemo biti pravični, priznati moramo, da je on mlatev bolj cenil. Vsako nedeljo je pogledoval skrbno v pratiko, bo li kmalu tu porcijunkula; tedaj se je namreč po božjih in človeških postavah pričela pri nas mlatev.

Ko bi on vedno mlatil, ko bi Bog enkrat dal toliko žita, da bi mlatev trajala celo leto, potem — si je mislil — bi on zadovoljno živel na svetu. Beli kruh, pogance in druge dobrote so mu tako prirastle k srcu, da se je težko ločil od njih. Kadar so sedeli pri mizi, tedaj je bilo treba videti Franceta. Vselej in pri vsaki hiši je znal stvar tako zasukati, da je prišel na dobri prostorček. To pa je bil tisti, kjer so se jedi na mizo donšale. Kadar je prišla na mizo nova skleda, premeril jo je že iz daljave z bliskajočimi se očmi in vljuđen kakor je bil, je vselej vzel ženski skledo iz rok, da jo sam postavi na mizo; in Bog ve, da je pri tem že vselej tako delal, da je prišlo zabeljeno na njegovo stran.

Ali tudi potem, ko je bila skleda na svojem mestu, ni jedel France kar tako tja v en dan brez pomisleka; on je bil v tej stvari v resnici diplomat. Ko je opazil, da je že izginila zabela iz mej njegovega delokroga, začel je svoje glavno delovanje. Neustrašeno je namreč vrtal „predor“ in si polnil usta z nezabeljeno jedjo in to delo, dasi na videz

mučno, prineslo mu je kmalu kmalu krasne sadove. France sicer ni bil eden tistih učenjakov, ki si betijo glave z neumnim vrtanjem naše zemlje, vendar toliko pa je vedel, da se hrib ali gora prevrne na tisto stran, kjer je izpodkopano. To naravno teorijo je prenesel France na skledo in ni miroval poprej, da se je kup z vsemi svojimi dobrotami prevrnil na njegovo stran. Tako bistroumno je jedel France vselej in vselej mu je teknilo.

Samo dva slučaja sta znana iz Francetovega življenja, da je pri polni skledi položil žlico iz rok. Tisti kovač doli ob vodi se je naveličal samskega življenja in si po prijaznem nasvetu sosedovem poiskal ženo gori v Kovačevih hribih. A kmalu so šepetali sosedje med seboj, da si je pridobil slabo gospodinjico. Kadar je namreč kuhala kosilo, vrtela je po poštemen bribovskem običaju med zobmi lepo tolminsko pipico. In kmalu se je govorilo po vasi, da včasih mami kovačevi tudi kaj v lonec odpade; in posledica temu je bila, da kovač spomladi ni mogel dobiti kopačev, ker ni hotel nihče jesti iz rok kovačeve mame. Murnov France pa se ni menil za take malenkosti in je ostal zvest kovaču tudi pri novi gospodinjici. Sedaj je tem bolj živel, ker je bil skoro sam pri mizi. Toda reč se ni dobro končala. Ko je nekoč sedel France pri kosilu, je prinesla kovačeva polno skledo rahlih, volnih in prijetno kadečih žgancev. Francetu se je srce tajalo skrivnostne sreče. — Tedaj pa je prišla mama kovačeva k njemu.

„France“ — dejala je milo — „popazi malo, popazi, moja pipica je nekje notri“.

„Kaj! prokleta, v skledi!“

Prijel je skledico in jo z grdo kletvijo zapodil po hiši, da je pipica odletela daleč iz nje. Odslej pa tudi njega ni bilo več h kovačevim.

To je bil prvi slučaj, da France ni jedel.

In še enkrat je bilo, da ni jedel, a tedaj pa že ni več mogel. France je imel namreč tudi to zlato lastnost, da je pil rad vino in sicer za tuj denar. To pa je storil na jako zvit način. Prišel je h gostilni in prašal zunaj hlapca, kdo kaj pije notri; ko je zvedel približno, katerega ni notri, šel je in prašal goste, je li ta ali ta med njimi, seveda ga nikoli ni bilo. Gostje pa so Franceta radi imeli in natrčili so mu kozarec, katerega se ni branil, in znal se je muditi toliko časa, dokler je videl, da ni zastoj. Ko se je tako okrepeal, šel je še v drugo gostilno, kjer pa je popraševal po tistih, ki katerih je ravnokar pil. Proti mraku pa se je zibal pogumno s klobukom po strani domov k svoji Marni. Res imel ga je vsako nedeljo precej pod klobukom, a pri pijači ni pozabil na drugo. Redno ob isti uri ga je bilo videti vsako nedeljo iti iz gostilne. Zato so ga žene, kojih može so še pozneje prišli, rade stavile v vzgled svojim možem, češ: „Vidiš, kako je Murnov France pameten; on ve, kdaj je čas priti domov.“

Ali vendar, če tudi je bil France tako moder, imel je vendar napako, da ni pustil nobenega pri miru; vsakega je podrezal s svojim strupenim jezikom. Ono leto se je neke nedelje popoldan vračal, takisto vina poln, skozi vas. Pod staro tepko na vasi je stalo nekaj mladih, ki so se z žejnim srcem, a praznim žepom ozirali proti gostilni. Tedaj pa se



maternega jezika. To bodo dosegli naši župani, če ostanejo vsi dosledni ter verni Slovenci. Po pisarnah, kjer se zdaj repenčijo nemški ošabneži, ki sovražijo slovenske kmete, bodo nastavljeni samo naši sinovi. Slovenci si ne bomo služili samo črnega, temveč tudi bel kruh. Kdor hoče pri nas dobro živeti, mora znati naš jezik, ne pa v svoji nemščinski zagrizenosti zasmehovati Slovence. Uradnik je zaradi kmeta tukaj, ne pa narobe. Mi plačamo, zato bomo mi zapovedovali.

\* Stipendije za gluhoneme otroke na deželnem zavodu v Gradcu so razpisane do 30. aprila 1906. Prošnji je priložiti domovinski list, krstni list, izkaz o stavljnih kozah, zdravstveno in ubožno spričevalo ter potrdilo ravnatelja zavoda, da je dotični gluhonemi sposoben za uk.

\* Razglednice z utisnjenimi kronskimi bankovci — prepovedane. Ministrstvo za notranje zadeve je nedavno izdalo naredbo, da se razglednice s ponarejenimi kronskimi bankovci ne smejo odsejati več prodajati, ker se s tem občinstvo po nepotrebnem vara in stvar zlorablja. Deželna vlada bo strogo pazila, da se ta ukaz izpolnjuje, ker se bo inace proti krivcem po kaz. zakonu postopalo.

\* Iz vlaka metati je prepovedano. Ljudstvo, ki potuje po železnicah, ima navado, da meče iz vlaka prazne steklenice, zaboje itd. Ker se na ta način lahko pripeti velika nesreča, je to strogo prepovedano in se bo dotični, ki to prepoved prelomi, strogo kaznoval.

Na gozdarski šoli v Guswerku na Gornjem Štajerskem se začne 11. mesečni tečaj dne 1. septembra t. l. Razpisanih je osem stipendij, za katere je vložiti prošnje do 15. junija t. l. V prihodnji številki priobčimo med inserati dotični razglas deželnega odbora štajerskega.

\* Dell' Anima v Rimu. Prihodni teden obaja svetovno-znani zavod „Dell' Anima“ v Rimu posebne jubilejne slovesnosti: 500 letnico svojega obstoja sploh in 50 letnico sedanje učne uredbe na zavodu. Pred 500 leti so namreč ustanovili romarji iz takratnega rimsko-nemškega cesarstva društvo, ki naj bi skrbelo za prenočišča in drugo oskrbovanje svojih rojakov, ki prihajajo v Rim na božjo pot. Društvo je dobilo v kratkem času velike podpore od poveljnih in duhovnih dostojanstvenikov, sezidalo obširno hišo za romarje ter poleg nje cerkev, ki spada med najlepše v Rimu. Ker so se v njej romarji zbirali navadno k sklepu svojega romanja, da bi za verne duše molili, so zavod sam imenovali „za dušo“ (dell' animo). V zavodu se še dandanes sprejemajo ubožnejši romarji ter se za nekaj dni z vsem oskrbujejo. Razventega je pa od leta 1856 še poseben oddelek na zavodu, v katerega se sprejemajo, navadno za dve leti, duhovniki, ki prihajajo v Rim nadaljevati svoje nauke. Tudi iz naše škofije je bilo že sprejetih šest duhovnikov, ki so potem v večnem mestu svoje študije dokončali.

\* Nemški listi javkajo, ker je ljubljanski župan Hribar kupil grad Horne pri Predingu na Srednjem Štajerskem. Zdi se jim nezaslišano, da dobijo Slovenci v roke grad, ki je bil vedno v nem-

ških rokah. To je zopet dokaz zagrizenega in strastnega sovraštva Nemcev nasproti Slovincem, katerim nočejo nič privoščiti in bi jim še najrajši to strgali iz rok, kar se imajo. Ko pa na Spodnjem Štajerskem kupuje „Siidmarka“ slovenska posestva in jih oddaja nemškim kmetom, to se zdi tem pravičnim ljudem popolnoma pravilno. Oni imajo za svoje delovanje popolnoma drugo mero, kakor za isto od slovenske strani.

### Mariborski okraj.

m Maribor. Pomožni uradnik pri tukajšnji okr. sodnji Karol Kersche, sin sodnega oficijala v Ptuj, je zaprt zaradi javnega nasilstva in žganja. Kersche je hud nemški vročekrvnež. — Nemški listi poročajo, da je vlada sprejela načrt za most, ki bo v nadaljevanju Gosposke ulice. Sprejela pa je ta načrt zato, ker je večina prebivalstva v Mariboru za most na tem mestu. Da bi bila večina prebivalstva iz prepričanja za ta most, o tem pač zelo dvomimo.

m Nemška šola pred polomom. V slovenskih Pekrah blizu Maribora obstoji nepotrebna nemška šola. Izpočetka so starši res dajali tu svoje otroke, misleč, da bodo takoj postali učeni, a videč, da so otroci manj učijo kakor drugod, so jih začeli jemati ven in dajati v slovensko šolo v Limbuš. To pa je Nemce zbudilo in so začeli v svojih listih gonjo proti šolskemu voditelju nemške šole v Pekrah in proti voditelju limbuške šole. Lažajo, da se kadi, hujskajo nemški okr. šolski svet, naj kaznuje slovenske učitelje. Pravijo, če jim okr. šol. svet ne pomaga, gre nemška šola v Pekrah!

m Ruše. Tukaj je tovarna za vžigalice, v kateri dela nad sto delavcev in delavk, sami domačini, ki so navezani na dom; tujec namreč zaradi „mastne“ plače nikdo ne ostane dolgo. Tovarna je last Woschnaggova, ki pa gotovo malo skrbi za varnost svojih delavcev, kajti vrsti se kar nesreča za nesrečo. Slišati je: Brusni kamen se je razletel in ubil delavca, kotel je počil in goreča žveplena snov je bruhnila delavcu v obraz; drugega so zopet zgrabila strojna kolesa in ga pobabila, tretjemu je stroj razrezal prste, drugi dobe zopet pri tem skrajno nezdravem delu boleznijo v zobeh in kosteh, ki so vselej vzrok prezgodnje smrti. Poleg tega pa so delavci še silno slabo plačani. Za tovarnarje so glede varnostnih naprav v delavnicah s stroji postavljeni predpisi. Dobro bi bilo, ako bi oblast enkrat nekoliko pregledala varnostne naprave v tej tovarni. Posestnik bi moral marsikaj ukreniti, kar bi bilo v prid in večjo varnost delavcev. Maku pa bi svetovali, naj bi se raje brigal za tovarniške prostore, ne pa za politiko, o kateri sploh pojma nima. Ta človek vsiljuje delavcem tudi nemškutarskega „Štajerca“, katerega pošten človek se ne bere. Delavci! Ali mislite, da je list, ki ga vam priporoča človek brez vere, sveto pismo? Ali ni žalostno, da čitate list, ki sramoti vaše najsvetejše svetinje — vaš materni jezik in vero!

Zajel je, a jed mu ni šla iz ust. — Ogenj v očeh mu je hipoma pogasil in žalosten je djal žlico na stran in vzdihnil:

„Maruša — ne morem! joj, sedaj pa vidim, da bom moral res umreti!“

To je bil drugi slučaj, da France ni jedel.

In res je France umrl kmalu potem za vročinsko boleznijo, ki se ga je lotila.

Maruša se ni mogla potolažiti, ihtela in vikala je, da se Bogu usmili. No, sedaj se je že tudi ona potolažila — pol leta po Francetovi smrti spremljalo jo je pet dvojcev (parov) svatov od poroke. —

Franceta so se sosedje še dolgo spominjali. Škoda ga je, so dejali; takega kopača in takega mlatiča sedaj ni dobiti v vasi, kot je bil Murnov France.

### Za kratek čas.

Zatajevanje. Sila potrpežljiv mož, kateremu je njegova žena vedno ngovarjala, je proti njej, ko je zopet prav urno sukala jezik, rekel: „Draga Katra, pomiri se vendar, saj vem, da imam dobro ženo — da imam angelja.“ — „Ja, ja,“ odgovori žena, „budiča imaš.“

Ubogljiv sluga. Neki gospod je svojemu slugi zapovedal, da ne sme nikogar pustiti v hišo, da, niti vrat ne odpreti. Kmalu nato pozvonil na vratih. Tedaj sluga odpre okno in zavpije na cesto: „Se trudite zastoj. Gospod ni doma in jaz tudi ne.“

m Radvanje. Tukaj je umrl dne 13. t. m. nadučitelj Franc Jank v 43. letu.

m Vuzenica. Učiteljski Alojz Berner je pade dne 11. t. m. raz skalo na gradu. Prejšnji dan je prišel na velikonočne počitnice ter šel z železniškim uradnikom Humanom na sprehod. Kljub svari Humana, naj se tako drzno ne upa na konec, si je Berner le upal predalet ter padel kakih 30 metrov globoko. Na klic njegova tovariša so ga prenesli domu, kjer je drugi dan umrl vsled notranjih poškodb, katere je dobil pri padcu.

m Spodnji Duplek. Pomotoma je bilo v zadnji številki „Slov. Gosp.“ poročano, da je posestnik Jurij ne pa Anton Maček pretepel Janeza Ferlič v gostilni Štef. Gmeiner zavoljo razžaljenja žene Jurija Maček. Gmeiner ni vedel za to stvar in je po naključju dobil eno po glavi. Zato je ustrelil. Zdaj imajo vsi trije spomine. Ferlič bo se spomnil, kaj bo drugokrat govoril, Gmeiner se ne bo tam praskal, kjer ga ne rbi, in Jurij Maček ima še v nogi pet okroglih za spomin, da ne bo šel drugokrat „Štajerčeve“ prijatelje vprašat za svet.

m Fram. Na velikonočno nedeljo okoli 3. ure popoldne se je stemnilo nebo nad Framom in zdajci se vsiplje gosta toča s silnim nalivom med bliskom in gromom. Četrte ure neprenehoma pada in kmalu pobeli naše griče. Mislili smo, da bo vničeno vse, kar je že bilo zelenega. Hvala Bogu, ni preveliko škode. Marsikatero očesce naše zlahtne trte leži sicer na tleh, a ne preveliko. Tudi sadno drevje je utegnulo kaj trpeti. Lani je na Jurjevo bil enako silen naliiv z gosto točo.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Na Veliki četrtek so našli v Pesnici utopljenega Matevža Androjna s Partinja, župnije Sv. Jurija v Slov. gor. Že 14 dni so ga domači pogrešali. V četrtek dne 29. marca je odšel v Maribor po opravkih, a se od tega dne ni vrnil. Gotovo se je možu pripetila grozna nesreča, katere ni sam iskal. Zaka v Mariboru je vse opravil, imel je pri sebi tudi nekaj spominov, katere je hotel prinesiti domu. A bil je že slaboviden, vračal se po noči, morebiti je bil tudi pijan, ker so našli pri njem še steklenico žganja, in tako je zgrešil brv ter padel v Pesnico, kjer so ga našli šele čez 14 dni. Bil je poseben posebnež, ki si ni dal ničesar dopovedati. Zabavljal je čez vse dobro, tudi ni bil prijatelj duhovnikom, zlasti domačim ne, domače farne cerkve se je strastno ogibal. Pa tudi umrl ni v domači župniji, pokopan ni bil pri domači cerkvi, ampak pri Sv. Marjeti ob Pesnici in sicer na Veliki petek. Bog mu bodi milostljiv!

m St. Ilj v Slov. gor. Velikonočno nedeljo popoldne je pridrvila strašna burja. Bliskalo je in grmelo, vmes se je pa vaula toča, debela kakor lesniki. V kratkem je bila cela pokrajina bela kakor od snega po zimi. Drevje je hudo okleščeno, še celo skorja je razdrapana, kakor bi jo bil kdo z nožem razrezal. Hudo za nas kmete!

m Sv. Marjeta ob Pesnici. Pri nas bo birma v torek po binkeštih.

m Sv. Jurij ob Pesnici. Viničarski sin Peter Krofitch iz Gomilice na nemškem Štajerskem, ki stanuje sedaj v Špičniku, je ukradel dninarju Večerniku 150 kron. Obsojen je bil zaradi te tatvine na tri mesce težke ječe.

m St. Lenart v Slov. gor. Na velikonočno nedeljo popoldne smo imeli mi hudo nevihto s točo, ki je napravila precej škode. Tudi iz sosednih krajev prihajajo poročila o škodi, ki jo je naredila tisti dan toča.

m Smolinci pri Sv. Andražu v Slov. gor. Dolgo je tudi v naši občini trajala volilna vojska in nazadnje smo zmagali, vkljub vsem rekurzom nasprotnikov, tako da ima naša občina zdaj vendar postavno izvoljenega narodnega župana. Zavladal je torej v vodstvu naše občine zopet mir in red, da se lahko misli sedaj tudi na važnejše naprave v naši od drugega sveta precej ločeni občini. In zakaj ločeni? Zato, ker naše občine ne veže z ostalim svetom nobena okrajna, ne deželna in ne državna cesta; še niti ne dotiče se je nobena izmed omenjenih cest. Le borni klanci in v količkah mokrem vremenu globoko premočene stezice nas vežejo z vsemi drugimi občinami. Temu se lahko opomore, ako zdaj naš občinski odbor izvrši obljubo, ki jo je naša občina dala sosednima občinama gornjeradgonskega okraja, da bode cesto nadaljevala in jo zvezala z okrajno cesto pod Sv. Andražem. Na tak način bi dobile tri občine, Terbezovec, Galušak in Smolince okrajno ceste, ki bi imele tudi dokaj pomena, ker bi bila to najbližja zveza Ljutomera z Mariborom; zato bi tudi okrajni zastopi podpore gotovo ne odrekli. Prva dvema občinama se je to že posrečilo in tudi naši občini bo šentlenarški okrajni zastop gotovo dovolil podporo, ako ga zaujo poprosi. Kakor se v zadnjem času sliši, se poteguje tudi občina Župetinc;

je prizibal mimo France in nisi mogel kaj, da ne bi podražil tu-le „otroke“.

„Vi ste otroci, ne!“ — je zakričal — „pa še slabi otroci ste, kdo se vas boji? še stare babe ne, ha! — in smeje je hotel oditi —

Toda mladina ga je v hipu napadla, in hrust je padel, kakor je bil dolg in širok po tleh, drugi pa po njem — — Ubogi France, kaj boše sedaj.

Ko je Maruša zaslišala krik na vasi, uganila je koj, da se tepo. Tekla je po vasi in klicala ljudi skupaj. „Haló, ljudje božji, na vasi se tepo! Jem-nasta, jaz tako rada gledam, kadar se pretepajo.“ Prisopihala je pod staro tepko, in tu našla v krvi svojega moža — — — Tedaj je zakričala tako, da je mladina plašna pometala palice in cepce iz rok in pobegnila —

„Jazas! Jazas, moj France —!“

France je pa ni slišal, bil je v nezvesti. Nesti so ga morali domov, kjer je zopet prišel malo k sebi.

„Maruša, bolan sem“ je vzdihoval.

In Maruša je začela bridko jokati, videč, da je tako reven.

„Maruša,“ je govoril s slabim glasom, „kaj dobrega mi skuhaj.“

In hitela je in kupila belega kruba in ga oparila, ter z maslom polila, tako da se je delala kar luža v skledi. Z veselim sreem je prinesla jed bolniku. Francetu se je vnel ogenj v očeh in s slabotno roko je prijel za žlico.

„Ko se naješ, bodeš zopet zdrav“, tolažila ga je Maruša.



za nadaljevanje te ceste skozi svojo občino; to bo pa, upam, naš občinski odbor takoj sprevidel, da bi potem upanje na okrajno cesto skozi našo občino na veke odklenkalo, ker bi bil precejšen ovinek in za našo občino pa velika škoda. — Voznik, ki se mu živina smili.

m Svičina. V noči dne 12. aprila je zgorelo gospodarsko poslopje Jurija Frasa, posestnika v Spodnji Slatini. Zgorela je tudi živina. Govori se, da je nastal ogenj vsled neprevidnosti domačega blapca. — Nagle smrti je umrl Jožef Repnik, blapca na Strassenhofu. Zadel ga je srčna kap vsled preobilo zavžitega alkohola.

### Ptujski okraj.

p Ptuj. Kljub temu, da je streljanje s samokresi ob praznikih ostro prepovedano, se vendar fantje ne dajo odvrti od te stare njihove navade, pozdravljati velikonočne praznike s strelji. Pri tem so pa mnogokrat zelo nepazljivi in lahkomiselni ter ne pomislijo, da je smodnik jako nevaren prasek. Tako se pripeti vsako leto nebroj neareč in pa več fantov aretira orožništvo. Pri nas v Ptuj so zaprli posestniškega sina Janeza Šegula iz Dornave, ki je baje streljal z revolverjem na cesti, kjer je bilo polno ljudi. — Deželni zbor štajerski je dovolil ustanoviti na gimnaziji v Ptuj pripravljalni tečaj za one slovenske dijake, ki niso dovolj zmožni nemščine. Slovenski deželi poslanci so bili proti, ker se s tem slovenskim starišem stroški za sinove podraže, leto se zgubi; poslanci so tirjali — posebno [dr. Jurtela v posebnem govoru, — da se nastavi raji za spodnjo gimnazijo tudi slovenskega jezika zmožni učitelji. Toda tega ni storil ne deželni odbor in tudi ne deželni šolski svet štajerski — na ljubo Ornigu in posilinemcem spodnještajerskim. Nastavljani so sami trdi Nemci — razun gg. Komljanca in Kolariča — ki ne morejo in ne znajo slovenskemu dijaku v prvi šoli niti z eno besedo v materinščini pomagati. Pripravljalni tečaj je za slovenske sinove za nič, ne morejo ga obiskovati, ker je deželni šolski svet sporazumno z deželnim odborom štajerskim in mestom Ptuj za učitelja na tečaju nastavlil trdega Nemca Mischkonia! Slovenski fantje, ki so vstopili v tečaj, se ne morejo z učiteljem razumeti; slovenski se sploh nič ne podučuje. Pripravljalni tečaj je torej popolnoma nepotreben in je le škoda denarja, ki ga izvrže zato dežela.

p O občinah v ptujem okraju. Po mnogih krajih imamo stare občinske table; nekatere so od leta 1870., druge so še starejše. V tistih dobrih starih časih so nam lahko delali z občinskimi imeni, kakor se jim je zljubilo. Saj ni po celem ptujem okraju deset občin, ki bi imele na tablah pravilno svoje ime; občinska imena so vsa pokvarjena, zmrovarjena. Zavednim odborom kličemo, naj ob priliki dajo potrgati tiste zarjovele napise raz sob in jih nadomestijo s snažnimi samoslovenskimi napisi. Zavedna narodna občina mora imeti snažno lice. Naše občine morajo imeti samoslovenske napise. Nihče ni videl, da bi nemška občina imela nam na ljubo dvojezične table. V Celju čitate „Stadt Cilli“, v Ptuj „Stadt Pettan“, nikjer pa ni zraven slovenski napis „Mesto Celje“, „Mesto Ptuj“ itd. Slovenske občine v sredini slovenske zemlje pa bi nosile dvojezična imena?

p Sv. Urban pri Ptuj. Na velikonočno nedeljo je zgorelo gospodarsko poslopje Grandošek a. Zgorela je tudi ena svinja. Poslopje se je vnelo vsled streljanja s topiči. Grandošek ima precejšnjo škodo, ker je še le pred tremi leti sezidal na novo gospodarsko poslopje, ki mu je takrat zgorelo. — V noči na 17. t. m. je bila pri nas huda toča, ki je napravila precejšnjo škodo na sadnem drevju in trtah.

p Ornigovi biki. Po ptujem okraju se je zadnji čas ustanovilo mnogo gospodarskih, posebno bikorejskih zadrug. Te zadrug se očku Ornigu trn v peti. Ni mu po godu, da se postavljajo kmetje na lastne noge in da si hočejo brez njega pomagati. Naše bikorejske zadrug, kakor pri Sv. Andražu, pri Sv. Lovrencu, v Markovcih itd. so se izrekle vse za biko marijadvorskega plemena, ki so se tudi naročili. Tako je nasvetoval skušen naš živinorejski strokovnjak g. učitelj Jelovšek, in lastne naše skušnje nas učijo, da je to plemo za naše kraje najbolj primerno. Očka Ornig pa je rekel drugače. Ko je zapazil, da se kmetje družijo, je hitro iztuhlal novo boljše misel. Za 20.000 K okrajnega denarja je nakupil bikov rdečega pinegavškega plemena. Vsaka občina bi tako dobila od Orniga 1 rdečega bika. Oh, ta dobrotnik! G. Jelovšek se naj skriva zdaj, ko je spregovoril Ornig. — Ornig še mogoče zdaj ne čuti, kako je zavozil s svojimi

biki. Rdeče biko smo na nekterih mestih že tudi imeli, toda sprevideli smo, da niso za naš kraj. Naši kmetje nimajo tako tečne paše in krme, kakršna raste v onem delu Alp, kjer je to plemo doma. Pinegavsko plemo se pri nas ne more dobro držati. Dae 23. t. mes. bo Ornig kazal svoje biko. Kam bo je poslal Ornig, če jih občine ne bodo hotele prevzeti? Nazaj na Pinegavsko? Tudi Ornigu bi želeli, da bi odšel na Pinegavsko! Poprej ga samo malo pokličemo na račun, kaj je z denarjem slovenskega okraja, kje je tistih 20.000 K, ki jih je dal za biko.

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. V Šternthalu obstoji že dolgo vrsto let postajica južne železnice. Ta postajica bi se morala od vodstva železnice vsaki čas spremeniti v postajo, ako bi občine župnij Sv. Lovrenc na Dr. p. in Gora napravile dobro zvezno cesto med postajico Šternthal in okrajno cesto pri Sv. Lovrencu. Potem bi se morali prostori za osebni promet razširiti, napraviti pa še celo novi prostori za sprejemanje in oddajanje vsakovrstnega blaga. Kako velikankega pomena bi to bilo za imenovane občine, to ve vsak otrok! Za blago v Ptuj bi odpale vse vožnje. Daljna pot v Ptuj bi za voznike odpala; stroški za prevažanje blaga bi se znižali že s tem; pa tudi mostovina v Ptuj bi ljudem za blago na železnico ali od železnice odpadla! Koliko bi se časa prihranilo! Če pa voznik in drugi morajo trošiti, pa naj imajo domači krčmarji, peki, mesarji, trgovci zaslužek! Saj vendar ni zapovedi, da bi se moral vsak krajecar Ptujčanom zanesti. Občine župnij Sv. Lovrenc na Dr. p. in Gora naj se tu vendar združijo in na skupne stroške čim prej dodelajo dobro vozno cesto od Sv. Lovrenea do postajice Šternthal! Naj se nemudoma sestavi odbor za pripravo. Pri Sv. Lovrencu je nekaj posestnikov, na Gori pa trgovcev in obrtnikov, ki vsi krvavo potrebujejo krajšo pot do železnice v Šternthalu! Tu se naj dogovorijo in sestavijo poseben odbor za pripravo in izpeljavo! Stroški ne bodo veliki; vožnje in delo se razdeli na večje število posestnikov, trgovcev, obrtnikov! Pa tudi od zunaj se bodo dobili denarni prispevki, ko se svet prepriča, da prizadete občine resno delajo za najkrajšo zvezo z železnico pri Šternthalu! Združitev in samopomoč pripeljete nas vse do cilja!

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Na belo nedeljo po večernicah se bode vrnil ustanovni shod prostovoljne požarne brambe za župnijo Sv. Bolfenka v Slov. gor. pri g. Ignaciju Gomzi, gostilničarju v Bišu, s tombolo in petjem. Odposlanci posestinskih narodnih društev, kakor drugi gostje, dobro došli.

p Rogatec. V Platu je uničil dne 9. t. m. požar hišo in gospodarsko poslopje zakonskih Antona in Helene Miška. Zažgali so otroci.

p Središče. Po noči 3. t. m. so neznan tati vlomili na Vinskem vrhu pri Sv. Miklavžu v pivnico g. M. Šinko iz Središča. Odne-li so nekaj vina, škaf, sodarski nož in kupico. Škaf je drugi dan viničar našel v sosedni gorici, sodarski nož pa je najden pri g. J. Verbnjak, trgovcu pri Sv. Miklavžu, kjer so tati isto noč nekaj blaga odnesli. Kje tiči vzrok, da se pri Sv. Miklavžu in na Kogu tako pogostoma krađe, ne da bi se uzmoviči zasačili? Naše mnenje je, da ima c. k. orožniška postaja v Središču premalo moč; trije orožniki ne morejo obširnega okraja in to še na ogerski meji varovati. C. k. glavarstvo v Ptuj naj bi skrbelo, da se število orožnikov v Središču pomnoži. S tem bi se občinstvu bolj vstreglo, kakor da se na slovenske dopise hujuje.

### Ljutomerski okraj.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Naznaniti hočem, kako veličastno in z brezštevilnimi kresi smo počastili vstajenje našega Odrešenika. Bilo je veselje gledati! Vendar so na Ženiku bili ta večer ljudje otožni, ker niso smeli na starem prostoru zažgati kresa, kjer je bil že od nekdaj. Prišel je namreč iz Spodnjih Senarec novi posestnik, ki ne pusti, da bi se na njegovem posestvu opravljala stara navada. Upamo, da prihodnje leto ne bo tako trdovraten. Saj je to lepa slovenska navada.

1 Radenci. V Žabljeku je ukradel dne 25. febr. t. l. viničar Alojzij Nedog želarju Seršenu iz zaprte hiše 94 kron, med tem ko je ta šel s svojo ženo k maši. Pri obravnavi dne 14. t. m. je bil Nedog obsojen na deset mesecev težke ječe, njegova žena pa na en mesec, ker je vedela za tatvino.

Veržej. Dae 14. t. m. smo položili v hladni grob še le komaj 14 letno hčerko Roziko Gajzer. Nemila smrt si je v teku enega leta izbrala že drugo žrtev iz te hiše, kajti lani smo pokopali ravno na veliki ponedeljek njeno sestro Liziko.

Kakor lani, je bil tudi letos slovesen pogreb, bilo je zbrano skoraj vse občinstvo, ki je prerano umrlo evetko iz dna srca obžalovalo, bili so tudi šolarji na pogrebu, ki so izgubili iz svoje sredine pridno tovarišico. Spremljalo jo je tudi precejšno število belo oblečenih, ovenčanih mladenk. Ob odprtem grobu so imeli g. nadučitelj zelo ganljiv govor, bilo je vse ljudstvo do solz ganjeno. Umrli je bila pridna bralka „Našega doma“. Da, prej ni mirovala, dokler ji stariši niso naročili tega lista. Da ne bi starišem srca težila, je bila zmiraj jasnega obraza in vesela, čeravno se je že komaj po koncu držala. Ko je njena sestra vlegla, je tudi njo bolezen potisnila v posteljo, a ko je sestra mirno v Gospodu zaspala, je zapustila Rozalija posteljo in se ni hotela več vleči, da celo na prigovarjanje starišev ne. Tako je živela cel čas, dokler ni smrt potrkala na vrata in ji pretrgala nit življenja. N. v m. p.!

### Slovenjegraški okraj.

s Velenje. Ob železnici pod Hudo lukno se je vnelo dne 11. t. m. okoli pol 3. ure grmovje. Bržkone je vžgala kaka iz vlaka padla iskra. Vsled vročine je bilo vse suho in je začelo močno goreti. Železniški delavci so s pomočjo kmetov pogasili ogenj, sicer bi se bil lahko vnel v bližini ležeči gozd.

s St. Ilj pri Velenju. Bralno društvo, obstoječe komaj pol leta, je pretekli praznik (velikonočni ponedeljek) priredilo že četrto veselico z mnogovrstnim sporedom. Kot glavna točka celega sporeda je bila igra „V Ljubljano jo dajmo“. Lep napredek za igralce znači dejstvo, da se po polletnem delovanju lotijo velike tridejanske igre. Sodba vseh navzočih je bila, da se je sleherni igralec vglobil v svojo ulogo, da je sleherni igralec skušal ustvariti naravno sliko osebe, katero je predstavljal. Najtežje uloge Gašparja, dr. Snoja, Rotije in Marice so se predstavljale tako dovršeno, da se malokje v večjih krajih tako dobro predstavljajo. V Gašparju in Marici ima bralno društvo moči, ki se redko najdejo med slovenskimi diletanti. Tudi ostale uloge so bile v spretih rokah in naravnost presenetil nas je nastop Pavla in Neže, katera sta bila prvokrat na odru. Potem je bila veselica z deklamacijo, katero je deklica Milica Kranjčeva z globokim čustvom in umevanjem prednašala. Lep užitek sta nam tudi nudili gospici, ki sta predstavljali nastop „Dau in noč“. Ne le krasno prednašanje, ampak tudi lepi kostumi in živa slika z bengalično razsvetljavo so napravili globok utis na gledalce. Kmečki mladini, katera tako neumorno deluje v bralnem društvu, je častitati k velikemu uspehu, katerega je dosegla z vsemi dosedanjimi prireditvami. Sadovi delovanja pa se tudi kažejo; krog onih, ki se zanimajo za izobrazbo, se vedno širi in upati je, da bo v kratkem cel St. Ilj stal pod okriljem bralnega društva. Veselica je spet privabila obilo občinstva, posebno zunanjega, kakor iz Šoštanja, Velenja, St. Andraža itd. v St. Ilj.

### Celjski okraj.

c Javno zborovanje v Celju priredi Politično društvo „Naprej“ na Belo nedeljo dne 22. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v veliki dvorani „Narodnega doma“. Na vsopredn je: 1. Volilna preosnova, poroča g. dr. Juro Hrašovec, 2. Razgovor o volitvah za mesti umrlih poslancev Žičkarja in Berkša ter o kandidatih, ki se morebiti oglašajo. 3. Pogovor o ustanovitvi „Narodnega sveta“ za Spodnje Štajersko. 4. Slučajnosti. Z ozirom na bližajoče se volitve je potrebno, da se udeležijo tega zborovanja zastopniki vseh volilnih okrajev.

c Celje. Koncert operne pevke gospe Maruše Skalo ve bo dne 20. t. m. zvečer.

c Zveza županov za celjski okraj. Na Belo nedeljo dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne bo v Narodnem domu v Celju shod županov, svetovalcev in občinskih odbornikov celjskega okraja zaradi ustanovitve zveze županov za celjski okraj.

c Šmarje pri Jelšah. Pasji kontumac je zapovedan čez občino okolica Šmarje, Šmarje trg in Sladka gora. V Dvorcu so namreč našli steklega psa. — Na veliko nedeljo popoldne je bila pri nas strahovita burja z bliskom in gromom. Okoli treh je udarilo v gospodarsko poslopje g. Antona Kosa. Zgorelo je celo poslopje.

c Teharje. Od Gaberja do Čret se je priklatil stekel pes, ki je v Čretah poginil. Vsled tega je zapovedan v občinah Teharje in okolica Celje pasji kontumac.



c Dobrna pri Celju. Gotovo je nevhvaležno delo baviti se še z bivšim „rentmeistrom“ Auerjem; ker se še pa najde par žejnih ljudi na Dobrni, ki se delajo, kakor bi žalovali za Auerjem — žalujejo pa v resnici za njegovo pijačo, — primorani smo se vendar še enkrat ozreti na njegovo „delovanje“. Dotakniti se hočemo stvari, o kateri se še ni govorilo. — Na Dobrni imamo dva trgovca; eden je Nemec, po imenu Strasser, drugi je Hazenpohl, ki je sin slovenske matere, pa vendar Nemec. Bili so časi, ko je Strasser vžival v večji meri zaupanje Slovencev, kakor pa „Nemcev“. Zaslepljenost in neumnost nemčurjev je šla tako daleč, da so Strasserju dali ime „bindišer Kaufman“. In Strasser je rojen Nemec. In njegova najvišja pregreha v nemčurških očeh je bila ta, da ni hajlal po Dobrni in ni prepeval „Wacht am Rhein“. Več let je Strasser na Dobrni, a do sedaj se nikdar ni vtikal v volitve. Sedaj pa, ko se mu je zagrozilo, da izgubi svojo podružnico v toplici, ako ne gre volit za Nemce, prestrašil se je grožnje in volil z Nemci, kar je odločilo nemško zmago v prvem razredu. Od Hazenpohla seveda ni nihče pričakoval, da bi ne volil z Nemci, čeravno je bila mati pošena kranjska Slovenka. Znano je bilo sicer, da se Hazenpohl ni posebno ogreval za Auerja, a „Nemci“ so ga pridobili s tem, da so mu obljubili sedež v občinskem odboru in celo v starešinstvu. Ker je v prvem razredu odločeval vsak glas, morali so — hočeš nočeš — obljubiti in storiti vse, kar je zahteval kak posamezen volilec. In Auer je pridno porabil svoj vpliv, da so „Nemci“ zmagali v prvem razredu. Bil je sicer v volilni borbi samo poslušen pomagač poštarja Gola, a ker Golovo ime ne pomenja na Dobrni nič, dal je Auer svoje ime, da je bolj vleklo. Nasledkov seveda ni, kakor sta Strasser in Hazenpohl, niso pomislili. Ko so slovenski volilci videli nemčurško družbo in njeno počenjanje na dan volitve in slišali, da sta tudi Hazenpohl in Strasser dala svoje glasove na nemško stran, odprle so se Slovincem oči in večina je rekla: „Zakaj bi pa nosili svoj težko prihranjen denar trgovcem, ki so nam nasprotni? Če volijo Nemce, naj jih pa Nemci redijo!“ Nekateri Slovenci iz Dobrne so začeli kupovati pri narodnih trgovcih. Sedaj gredo rajše v Lemberg, Vojnik, Celje, Št. Janž in Velenje, samo da ne podpirajo nemških trgovcev na Dobrni, kateri so na svojo škodo pozabili, da živijo od Slovencev. In to se čuti kaj hudo! Naj se pa zahvalita Hazenpohl in Strasser Antonu Auerju in poštarju Golu! Na Dobrni se iz nemčurstva še ne peče kruh in par nemčurških pijancev ne more vzdrževati dveh trgovcev. In to je vzrok, da so na „nemški“ strani bili bolj veseli, da je Auer zapustil Dobrno, kakor pa na slovenski.

c Nova posojilnica. Že pred dvema mesecema je bilo naznanjeno, da se je ustanovila nova posojilnica s sedežem v Braslovčah, ki je osnovana po Schulze-Delitschevih načelih, toraj pristopna najširšemu občinstvu. Dne 12. t. m. bil je prvi uradni dan pod vodstvom zveznega ravnatelja g. Jošta. Na tem mestu je treba posebej poudarjati, da je omenjeni g. navtatelj največ pripomogel k ustanovitvi novega zavoda. Oskrbel je pravila, sestavil dotične prošnje za registriranje in sploh pospeševal hitro ustanovitev posojilnice. Bodi mu na tem mestu izrečena najpristnejša zahvala. Na prvi uradni dan so se vplačevali deleži in sprejemale so se vloge. Smelo trdim, da je na Slovenskem le malo denarnih zavodov, ki bi se mogli ponašati s takim pričetkom. Vplačani deleži in hranilne vloge so že prvi dan dosegle čez vse nepričakovano visokost, kar nam daje upanje, da se bode novi zavod krepko razvijal. Saj je pa tudi načelnistvo v najboljših rokah, v rokah mož, ki so vneti za napredek in razvoj našega naroda. Hranilnica bode obrestovala hranilne vloge po 4 1/4%, posojila pa daje po 5 1/4%. Uradni dnevi so ob četrtkih dopoldne. To se naznanja slavnemu občinstvu, da se ob priliki potrebe obilno poslužuje novega domačega zavoda.

c Sv. Martin na Paki. O občinski volitvi se nam piše: Dne 9. t. m. so se vršile tukaj občinske volitve. Brezbrižnost na naši strani in pomanjkanje agitacije je vzrok, da bodo imeli nasprotniki v občinskem zastopu večino. Ako bi se od naše strani le polovico toliko agitiralo, kakor od nasprotne, gotovo bi bila zmaga naša. Posebno se je trudil neki tukajšnji agitator, letal je od hiše do hiše ter sodel kakor kovaški meh. Iz tega agitatorja so se tudi nasprotniki šalili, kajti na dan volitve so pravili, da mu bodo morali zložiti za nove podplate. Radovedni smo tudi, kako se imenuje zgorej omenjena stranka? Kajti v njej so zastopani liberalci, nemčurji in štajercijanci. Seveda zoper katoliško narodno moč, ako ne gre drugače, poslužiti se je tudi renegatov. Zamolčati tudi ne smemo o našem županu, kajti zadnji čas je ta mož zasakal plašč po vetru. Dolgo

časa smo ga opazovali, kako je nemškutaril in pritiškal na ukaze „Amtssigil der Ortsgemeinde St. Martin a. d. Pak“, dasiravno imamo čisto slovenskega. Pa tudi na dan volitve se je pokazal mož v pravi luči, kajti poklical je v volilno komisijo G. K., znanega posilince iz policijskih volitev, namesto ž. g. župnika, kakor je to bilo dozvaj v navadi. Nato opozarjamo tudi nekatere nevedneže. Ali ste slišali, kaj so vpili na dan volitve? Čast našim vrlim možem, ki so trdno stali za katoliško narodno stvar.

c Vransko. Na velikonočno medeljo popoldan ob 1. je začela tukaj razsajati grozna nevihta z gromenjem in točo. Ob tej priliki je vdarila strela v jagnjed, ki je stal tik hleva gospodarja Gašperja Šlibarja v Prekopi in je od drevesa odskočila na hlev, kjer mu je eno kobilo ubila, drugo omamila. Vse hlev je bil naenkrat v ognju in vnela sta se še tudi hiša in hlev gospodarja Švajgarja in do tal pogorela. Le dejstvo, da so bile vrle požarne brambe iz Kaplje, Vranske, Št. Jurja in Gomilске takoj na mestu, se je zahvaliti, da ni pogorela vsa vas.

c Hrastnik. Našo šolo je zadela občutna škoda. Zapustil nas je vrli učitelj g. Hohnjec in nastopil službo nadučitelja v Kozjem. Bil je res učitelj v besede najplemenitejšem pomenu; njegovi učenci ga bodo ohranili v trajnem, hvaležnem spominu, pomnili še bodo mnoga leta, kar so lepega slišali iz ust zmajraj ljubeznivega gospoda. Njegovi tovariši v službi so izgubili z njim prijetelega družabnika, dobrega prijatelja, ljudstvo ga težko pogreša kot skrbnega odgovornega svojih otrok. Kako vsestransko je bil g. Hohnjec priljubljen, so pokazale prisrčne ovacije, katere so mu Hrastničani prirejali zadnje dni njegovega bivanja v Hrastniku. Priljubljen se je prav posebno tudi rudarjem, saj jih je kot marljiv pevovodja marsikatero uro učil lepega, poštenega petja. Tudi učiteljstvo mu je priredilo poseben, slovesen večer, kjer je g. nadučitelj v svoji napitnici naglašal ljubeznjivost, marljivost in občno priljubljenost g. Hohnjeca. Mi pa prav iz srca čestitamo vrlim prebivalcem slovenskega trga Kozje, ker dobijo v g. Hohnjecu moža, ki bo pospeševatelj narodnega in družabnega življenja v Kozjem. — Tu zidajo novo šolo, ker stara šola ne zadostuje več naraščajočemu številu šolarjev. Mislijo namreč napraviti petrazredno deško in štirirazredno dekliško šolo. Sedaj je že v trboveljski župniji 28 razredov šole. Če bo tako šlo naprej, bomo kmalu prekosili vsako mesto na Štajerskem, kar se tiče ljudskih šol.

### Brežiški okraj.

b Podsreda. Tukaj so našli stari rimski zlat, ki kaže podobo cesarice Faustine, žene cesarja Antonija Pija, ki je umrl leta 141. po Kristusu. Denar ima precejšnjo vrednost.

b Zgornja Sušica pri Bizeljskem. Velik ogenj smo imeli dne 10. t. m. okoli 9. ure. Vseled sedaj neznanega vzroka je začel goreti hlev posestnika Mihaela Malusa. Domači so že vsi trdo spali, ko jih zbudi klic soseda: „Vstanite! Pri vas gori!“ Prestrašeni so planili po koncu, toda ni se dalo nič več rešiti. Celo poslopje je že bilo v plamenu. V hlevu sta bili dve lepi kravi in štiri svinje, katere ni bilo mogoče rešiti ter so zgorele. Z veliko težavo so obvarovali ognja blizu stoječo hišo, sicer bi bilo Malusu vse zgorelo. Škoda je precej velika, ker ni bil za veliko svoto zavarovan.

### Iz drugih slovenskih dežel.

† V Ljubljani so 17., 19. in 21. dopoldne volitve v občinski odbor. Dosedaj je imela vse občinske odbornike liberalna stranka. Pri tej volitvi so pa postavili neodvisni meščani tudi svoje kandidate, ker niso zadovoljni z gospodarstvom liberalne stranke.

† Nekdanji trgovinski minister Pino je umrl na svojem posestvu v Borovljah na Koroskem. Pino je pripadal Tassfejevemu ministrstvu in je njegova zasluga, da so ustanovili v Avstriji poštno hranilnico. Ko je odstopil kot minister, so ga imenovali čez nekaj časa za bukovinskega deželnega predsednika. Po svoji upokojitvi je živel na svojem posestvu v Borovljah. Na starost je oslepel. Bil je pravičen Slovenec in osovražen od velikovških nemškutarjev. Svetila mu večna luč!

### Drobtinice.

d Vezuv prenehal bljuvati. Od 12. t. m. naprej so bili izbruh vedno slabejši in redkejši. Slednjič je še izbruh samo pepel. Sedaj je tudi ta prenehal. Ogajenik je pokrit s temnim dimom.

d Prodaja jaje po teži. Pri nas se prodajajo jajca na komade. Naj je jajce debelo ali bolj drobno, cena mu je enaka. Po drugih krajih, zlasti na Nemškem, so začeli prodajati jajca po teži, kar je tudi bolj pravično. Navadna jajca tehtajo po 50 gramov, debela pa tudi 70 in celo 80 gramov. Ali je tedaj prav, da gre vse v en kup? Po našem mnenju naj se težja jajca tudi dražje plačujejo, ker so več vredna.

d Zanimive številke. Pogosto je slišati vprašanje, koliko je pač ljudi na svetu. Na to vprašanje odgovoriti ni mogoče, ker v mnogih delih sveta štetje ni mogoče. Vendar je izračunal svetovno statistični urad v Antwerpenu, da je bilo vseh ljudi na svetu koncem l. 1903. 1.652.503.000 in prirastek v letu 1904. je bil 24.703.000. Javni dolgovi na svetu so znašali koncem l. 1903. 177.015.124.000 frankov. Samo v l. 1903. je naredil svet 5.150.512.000 frankov dolga. Vse dežele sveta so leta 1903. imele za 64.636.275.000 fr. uvoza in za 60.940.815.000 frankov izvoza. Na svetu je 30.561 parnikov z 18.326.000 tonami in 65.939 jadernic z 8.961.000 tonami. Dolžina vseh železnic sveta znaša 897.247 km, in samo v letu 1903. je bilo zgrajenih železnic za 65.299 km. Najbolj zadolžena država na svetu je Francoska. Njeni javni dolgovi znašajo okrog 31 milijard. Za njo pride Angleška z 20 milijardami dolga, Rusija z 19 1/3 milijardami, potem Nemčija z 18 in Avstro-Ogrska s 14 milijardami dolga.

d Čuden dogodek babice. V ogerskem mestecu Nyiregyhaza je 27. m. m. doživela neka babica sledečo dogodbo: Prišel je k njej zelo elegantno opravljen gospod in jo pozval, naj gre z njim, ker leži njegova sorodnica v porodniških bolečinah. Babica je šla z njim in sta se v kočiji peljala v grad, oddaljen kako uro od mesta. Babica stopi v grad in jo peljejo v sobo, kjer je ležala na porodniški postelji 16 letna deklica. Vsi navzoči v gradu so imeli maske na obrazu in babica je takoj slutila temne reči. Eden navzočih pa ji je zagrozil z revolverjem, češ, da jo takoj ustrelji, ako ne pomaga pri porodu. Babica je to storila in v teku noči je deklica povila dečka. V grozo babice pa je eden maskiranih navzočih novorojenčka na mestu prebodel z bodalom. Žena je za vse svoje delo dobila 200 kron. Zagrozili so ji še enkrat s smrtjo, ako da policiji kake podatke. V isti kočiji so jo nato prepeljali v mesto nazaj. Ker jo je pekla vest, je o tem dogodku naznanila policiji, ki sedaj izkuša razjasniti zadevo.

d Turška napoved vojne. Ko je turški sultan Mohamed IV. leta 1682. napovedal vojno cesarju Leopoldu I., mu je poslal napoved vojne, ki se hrani še sedaj in ki se glasi v slovenskem jeziku: „Po milosti Boga, ki caruje v nebesih, objavljamo Mi Mola Mohamed, slavni in vsemožni imperator Babilona in Judeje, Iztoka in Zapada, cesar vseh zemeljskih kraljev, cesar svete Arabije in Mavritanije, od pamtiveka proslavljeni cesar Jeruzalema, vladar razpetega Boga nevernikov, javljamo tebi cesar rimski in tndi tebi cesar poljski, kakor tudi vsem tvojim podanikom Našo najsvetejšo besedo: da nameravamo Mi poslati na tvojo državo vojsko in dovesti seboj 13 kraljev s 1.300.000 vojakov, pešcev in konjenikov, da brez usmiljenja s kopiti naše vojske, o kateri nimate ni ti ni tvoji zavezniki pojma, pogazimo tvojo državo, prebivalce pa izročimo ognju in meču. Pred vsem zapovedujem tebi, da me pričakaš v tvoji prestolnici na Dunaju radi tega, da bi ti Mi sami mogli odsekati glavo. Mi hočemo uničiti tebe in vse tvoje pristase, in strti z lica zemlje poslednjega gjavra. V začetku hočemo staviti vse, od malih do velikih, na najgroznejše muke, potem pa izročiti jih najsravnostnej smrti. Odvzamemo ti malo tvoje cesarstvo in zbrisati hočemo z zemlje vse stanovništvo. Tebe in kralja poljskega hočemo pustiti toliko časa na življenju, dokler se prepričata o tem, da smo mi izvršili vse, kar smo vam napovedali. — Dal v naši prestolnici Stambulu v 40. letu našega življenja in dvajsetem našega vsemožnega vladanja. — No, prišlo je malo drugače nego si mislil sultan Mohamed IV. Njegova vojska je poražena pred Dunajem in največ je k temu pomogel slavni poljski kralj Jan Sobieski.

d Veliko vojvodino Luksemburško, državo med Nemčijo in Belgijo (meri 258 km<sup>2</sup>), zasmehuje zaradi njene male obsežnosti, gijski list s sledečo novico: „Pred neč je povečala konjenica velike vojvodine, ške za enega konja, a vsled sklepa nice se je pri trdki Krupp v Esen top. Ko je prispel naročeni top, je slavnost. Vseh 120 vojakov luka je prisostvovalo strelnim vajam. bile ugodne. Prihodnji dan



